

KOMISSION PÄÄTÖS (EU) 2016/1126,**annettu 4 päivänä huhtikuuta 2016,****maito- ja rasvalain nojalla toteutettuja yleisiä terveystarkkailutoimia koskevasta valtiontuesta SA. 35484 (2013/C) (ex SA. 35484 (2012/NN))***(tiedoksiannettu numerolla C(2016) 1878)***(Ainoastaan saksankielinen teksti on todistusvoimainen)**

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 108 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan,

on mainitun kohdan mukaisesti kehottanut asianomaisia osapuolia esittämään huomautuksensa ⁽¹⁾ ja ottanut huomioon nämä huomautukset

sekä katsoo seuraavaa:

1. MENETTELY

- (1) Euroopan komissio, jäljempänä 'komissio', pyysi 28 päivänä marraskuuta 2011 ja 27 päivänä helmikuuta 2012 päivätyillä kirjeillä Saksalta lisätietoja maataloussektorin valtiontukia koskevasta vuoden 2010 vuosiraportista, jonka Saksa toimitti neuvoston asetuksen (EU) 2015/1589 ⁽²⁾ 26 artiklan mukaisesti. Saksa vastasi komission kysymyksiin 16 päivänä tammikuuta 2012 ja 27 päivänä huhtikuuta 2012 päivätyillä kirjeillä. Saksan vastauksista kävi ilmi, että Saksan maitotalle oli myönnetty taloudellista tukea vuoden 1952 maito- ja rasvalain (Gesetz über den Verkehr mit Milch, Milcherzeugnissen und Fetten), jäljempänä 'maito- ja rasvalaki', nojalla.
- (2) Komissio ilmoitti Saksalle 2 päivänä lokakuuta 2012 päivätyllä kirjeellä, että kyseiset toimenpiteet oli rekisteröity ilmoittamattomana tukena rekisteröintinumerolla SA.35484 (2012/NN). Saksa toimitti lisätietoja kirjeillä, jotka oli päivätty 16 päivänä marraskuuta 2012, 7, 8, 11, 13, 14, 15 ja 19 päivänä helmikuuta, 21 päivänä maaliskuuta, 8 päivänä huhtikuuta, 28 päivänä toukokuuta, 10 ja 25 päivänä kesäkuuta sekä 2 päivänä heinäkuuta 2013.
- (3) Komissio ilmoitti Saksalla 17 päivänä heinäkuuta 2013 päivätyllä kirjeellä (C(2013) 4457 final), että se oli päättänyt aloittaa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 108 artiklan 2 kohdassa ⁽³⁾ määrätyn menettelyn, jäljempänä 'menettelyn aloittamista koskeva päätös', tiettyjen maito- ja rasvalain nojalla toteutettujen osatoimenpiteiden osalta. Samassa kirjeessä komissio päätteli, että muut osatoimenpiteet olivat sisämarkkinoille soveltuvia joko 28 päivän marraskuuta 2001 ja 31 päivän joulukuuta 2006 välisenä kautena tai 1 päivänä tammikuuta 2007 alkaneella kaudella taikka molempina kausina tai että muissa osatoimenpiteissä ei ole kyse SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontuesta tai että ne eivät kuuluneet valtiontukisääntöjen soveltamisalaan.
- (4) Komissio totesi tämän päätöksen kohteena olevien osatoimenpiteiden eli yleistä terveystarkkailua koskevien osatoimenpiteiden, joihin viitataan menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä vierasaineseurainta koskevin osatoimenpitein ⁽⁴⁾ BW 9, BY 5, HE 8, NI 2, NW 1, RP 3, SL 4 ja TH 8, jäljempänä 'osatoimenpiteet', osalta, että niillä vaikuttaa olevan kaikki valtiontuen ominaisuudet, ja pyysi Saksaa toimittamaan huomautuksensa ja kaikki tiedot, jotka saattavat olla avuksi arvioitaessa tukea 28 päivänä marraskuuta 2001 alkaneesta kaudesta.

⁽¹⁾ EUVL C 7, 10.1.2014, s. 8.

⁽²⁾ Neuvoston asetus (EU) 2015/1589, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2015, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 108 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä (EUVL L 248, 24.9.2015, s. 9).

⁽³⁾ EY:n perustamissopimuksen 87 artiklasta tuli 1 päivänä joulukuuta 2009 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 107 artikla ja 88 artiklasta 108 artikla. Kyseisten artiklojen määräykset ovat asiasisällöltään samat. Tässä päätöksessä EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklaan tehtyjä viittauksia on tarvittaessa pidettävä viittauksina SEUT-sopimuksen 107 ja 108 artiklaan. SEUT-sopimuksessa on tehty myös eräitä terminologiaa koskevia muutoksia, esimerkiksi 'yhteisö' on korvattu 'unionilla' ja 'yhteisömarkkinat' 'sisämarkkinoilla'. Tässä päätöksessä käytetään SEUT-sopimuksen terminologiaa.

⁽⁴⁾ Menettelyn aloittamista koskevan päätöksen liitteessä olevassa toimenpiteiden BW9 ja RP3 lyhyessä kuvauksessa viitataan myös muuhun laatuvalvontaan, mutta Saksan toimittamista tiedoista kävi selvästi ilmi, että nämä toimenpiteet kattavat vain tämän päätöksen kohteena olevan vierasaineseurannan eikä muuta laatuvalvontaa.

- (5) Saksan viranomaiset esittivät huomautuksensa menettelyn aloittamista koskevaan päätökseen 20 päivänä syyskuuta 2013 päivätyllä kirjeellä.
- (6) Päätös menettelyn aloittamisesta julkaistiin *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ⁽¹⁾. Komissio pyysi muita asianomaisia osapuolia esittämään huomautuksensa kuukauden kuluessa. Komissio sai asianomaisilta osapuolilta 10 huomautusta johdanto-osan 4 kappaleessa tarkoitetuista osatoimenpiteistä. Saadut huomautukset toimitettiin Saksalle 27 päivänä helmikuuta, 3 päivänä maaliskuuta ja 3 päivänä lokakuuta 2014 päivätyillä kirjeillä. Saksa ei ottanut kantaa näihin huomautuksiin.

2. TUKIOHJELMAN KUVAUS

- (7) Maito- ja rasvalaki on Saksan liittovaltion laki, joka tuli voimaan vuonna 1952. Se muodostaa oikeuskehyksen käsiteltävinä oleville osatoimenpiteille, eikä sen kesto ole rajoitettu.
- (8) Maito- ja rasvalain 22 §:n 1 momentin nojalla Saksan osavaltiot voivat määrätä mejereille maitomaksun, joka perustuu mejereihin toimitettuihin maitomääriin.
- (9) Maito- ja rasvalain 22 §:n 2 momentin mukaan maitomaksusta saatuja tuloja voidaan käyttää ainoastaan seuraaviin tarkoituksiin:
- a) maidon laadun parantaminen ja säilyttäminen tiettyjen täytöntöönpanosääntöjen perusteella,
 - b) hygienian parantaminen maidon ja maitotuotteiden hankinnan, toimittamisen, jalostamisen ja jakelun yhteydessä,
 - c) maidon tuotosseuranta,
 - d) yritysten neuvonta maitoteollisuuteen liittyvissä kysymyksissä ja maitoteollisuuden uusien ammatinharjoittajien jatkuva kouluttaminen,
 - e) mainonta maidon ja maitotuotteiden kulutuksen lisäämiseksi,
 - f) maito- ja rasvalain mukaisten tehtävien suorittaminen.
- (10) Maito- ja rasvalain 22 §:n 2 a momentin mukaan poiketen siitä, mitä 2 momentissa säädetään, maitomaksusta saatuja tuloja saa käyttää myös seuraaviin tarkoituksiin:
- a) vähennetään luonteeltaan rakenteellisia suuria keräilykustannuksia, jotka liittyvät maidon ja kerman toimituksiin tuottajilta mejereihin,
 - b) vähennetään suuria kuljetuskustannuksia, jotka liittyvät mejereiden välisiin maitotoimituksiin, jos tällaiset toimitukset ovat tarpeen, jotta voidaan varmistaa kulutukseen tarkoitettujen maidon toimitukset vastaanottavan mejerin myyntialueella, ja
 - c) parannetaan laatua maitotuotteiden keskeisellä jakelualueella.
- (11) Joissakin osavaltioissa (Baden-Württemberg, Baijeri, Hessen, Niedersachsen, Nordrhein-Westfalen, Rheinland-Pfalz, Saarland ja Thüringen) maitomaksua käytettiin johdanto-osan 4 kappaleessa tarkoitettujen osatoimenpiteiden rahoitukseen.
- (12) Näihin osatoimenpiteisiin sisältyy maidossa ja maitotuotteissa esiintyvien ihmisten terveydelle mahdollisesti haitallisten eri aineiden kuten dioksiinin, polykloorattujen bifenyyliden (PCB:t), aflatoksiinin, pesuaineiden, torjunta-aineiden ja polyklooratun vedyn valvonta. Valvontaa harjoittivat erityiset valvontaelimet, joille nämä tehtävät osoittivat asiasta vastaavat viranomaiset niissä osavaltioissa, joissa osatoimenpiteitä toteutettiin. Valvontanäytteitä otettiin maidonkuljetusautoista satunnaisesti ja nimettömästi. Valvonnan tavoitteena oli seurata vierasaineiden esiintymistä maidossa, jotta estetään ihmisille aiheutuvat terveysriskit ja suojellaan kuluttajia. Tässä päätöksessä näihin toimiin viitataan termillä 'vierasaineseuranta'. Vuosien 2001 ja 2011 välillä näiden toimien kokonaisbudjetti (yhteensä kaikissa osavaltioissa, joissa osatoimenpiteitä toteutettiin) oli noin 9 miljoonaa euroa.

⁽¹⁾ EUVL C 7, 10.1.2014, s. 8.

- (13) Menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä komissio katsoi, että Saksa ei esittänyt kansallisen tai unionin lainsäädännön säännöksiä, joiden nojalla vierasaineseuranta olisi perusteltua luokitella muuksi kuin tueksi. Lisäksi komissio epäili, että osatoimenpiteistä aiheutuu etua meijereille, koska komissio katsoi, että valvonnalla pyritään varmistamaan maitotuotteiden laatu, minkä vuoksi tällaisesta valvonnasta aiheutuvat kustannukset kuuluvat normaalisti kyseisten meijereiden kannettavaksi. Lisäksi komissio otti esiin sen seikan, että kyseistä laadunvalvontaa harjoitetaan rutiininomaisesti.

3. SAKSAN HUOMAUTUKSET

- (14) Saksa kuvasi vierasaineseurantaa koskevan oikeusperustan. Asiaan liittyy kaksi sääntökokonaisuutta. Ensimmäisellä säännöskokonaisuudella säännellään valvonnan toteuttamista vierasaineseurannan puitteissa. Tähän sisältyvät menetelmän valmistelu sekä valvonta-aikataulun, näytteenottotavan, testimenetelmän ja tulosten käytön laatiminen. Nämä toimet säännellään pääasiassa elintarviketurvallisuuslailla.
- (15) Toinen säännöskokonaisuus koskee näiden toimien rahoittamista. Kuten jo menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä selitettiin, toimet rahoitettiin meijereiden maksamalla maitomaksulla. Oikeusperustana on maito- ja rasvalain 22 §:n 2 momentti. Alueellisella tasolla on täytäntöönpanoa koskevia lisäsäännöksiä, mukaan luettuna talousarviosäännöt.
- (16) Saksa esitti katsauksen sovellettavasta elintarviketurvallisuuslainsäädännöstä:
- Unionin tasolla elintarviketurvallisuuden virallista valvontaa säännellään seuraavilla säädöksillä: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 178/2002 ⁽¹⁾, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 882/2004 ⁽²⁾, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 854/2004 ⁽³⁾ ja etenkin sen liite IV, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 852/2004 ⁽⁴⁾ ja etenkin sen liitteessä I oleva A osa, komission asetus (EY) N:o 1881/2006 ⁽⁵⁾ ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 396/2005 ⁽⁶⁾. Jäämien ja tiettyjen aineiden valvontaa säännellään neuvoston direktiivillä 96/23/EY ⁽⁷⁾ ja komission päätöksellä 97/747/EY ⁽⁸⁾.
 - Kansallisella tasolla elintarviketurvallisuuden virallista valvontaa ja jäämien ja aineiden seurantaa säännellään elintarvikkeiden ja rehujen turvallisuutta koskevassa laissa (Lebensmittel- und Futtermittelgesetzbuch), elintarvikkeiden ja rehujen turvallisuuden virallisen valvonnan toteuttamisperiaatteita koskevassa hallinnollisessa määräyksessä (Allgemeine Verwaltungsvorschrift über die Grundsätze zur Durchführung der amtlichen Überwachung der Erhaltung lebensmittelrechtlicher, weinrechtlicher, futtermittelrechtlicher und tabakrechtlicher Vorschriften) ja vierasaineiden esiintymistä elintarvikkeissa rajoittavassa asetuksessa (Verordnung zur Begrenzung von Kontaminanten in Lebensmittel) sekä kansallisessa jäämävalvontasuunnitelmassa (Nationaler Rückstandskontrollplan).
 - Elintarviketurvallisuuden virallisen valvonnan lisäksi vierasaineseurantaa toteutettiin unionin ja kansallisen lainsäädännön seuraavien säännösten perusteella: asetus (EY) N:o 178/2002, asetus (EY) N:o 882/2004 ja komission suositus 2011/516/EU ⁽⁹⁾, maito- ja rasvalain 14 §, elintarvikkeiden ja rehun turvallisuutta koskevan lain 50 ja 51 § sekä vuosittain annettavat alueelliset (osavaltiotason) säännökset vierasaineseurannan ja sen rahoituksen hyväksymisestä.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 178/2002, annettu 28 päivänä tammikuuta 2002, elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja vaatimuksista, Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen perustamisesta sekä elintarvikkeiden turvallisuuteen liittyvistä menettelyistä (EYVL L 31, 1.2.2002, s. 1).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 882/2004, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, rehu- ja elintarvikelainsäädännön sekä eläinten terveyttä ja hyvinvointia koskevien sääntöjen mukaisuuden varmistamiseksi suoritettua virallista valvonnasta (EUVL L 165, 30.4.2004, s. 1).

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 854/2004, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläinperäisten tuotteiden virallisen valvonnan järjestämisestä koskevista erityissäännöistä (EUVL L 139, 30.4.2004, s. 206).

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 852/2004, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, elintarvikehygieniasta (EUVL L 139, 30.4.2004, s. 1).

⁽⁵⁾ Komission asetus (EY) N:o 1881/2006, annettu 19 päivänä joulukuuta 2006, tiettyjen elintarvikkeissa olevien vierasaineiden enimmäismäärien vahvistamisesta (EUVL L 364, 20.12.2006, s. 5).

⁽⁶⁾ Torjunta-ainejäämien enimmäismääristä kasvi- ja eläinperäisissä elintarvikkeissa ja rehuissa tai niiden pinnalla sekä neuvoston direktiivin 91/414/ETY muuttamisesta 23 päivänä helmikuuta 2005 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 396/2005 (EUVL L 70, 16.3.2005, s. 1).

⁽⁷⁾ Neuvoston direktiivi 96/23/EY, annettu 29 päivänä huhtikuuta 1996, elävissä eläimissä ja niistä saatavissa tuotteissa olevien tiettyjen aineiden ja niiden jäämien osalta suoritettavista tarkastustoimenpiteistä ja direktiivien 85/358/ETY ja 86/469/ETY sekä päätösten 89/187/ETY ja 91/664/ETY kumoamisesta (EYVL L 125, 23.5.1996, s. 10).

⁽⁸⁾ Komission päätös 97/747/EY, tehty 27 päivänä lokakuuta 1997, neuvoston direktiivissä 96/23/EY säädettyjen näytteenottotasojen ja -taajuuksien vahvistamisesta tiettyjen aineiden ja niiden jäämien valvomiseksi tietyissä eläintuotteissa (EYVL L 303, 6.11.1997, s. 12).

⁽⁹⁾ Komission suositus 2011/516/EU, annettu 23 päivänä elokuuta 2011, dioksiinien, furaanien ja PCB-yhdisteiden vähentämisestä rehuista ja elintarvikkeista (EUVL L 218, 24.8.2011, s. 23).

- (17) Saksa esitti tilastoja elintarvikkeiden turvallisuuden virallisesta valvonnasta, jäämien valvonnasta ja vierasaineseurannasta sekä luettelon tästä valvonnasta vastaavista elimistä.

3.1 Saksan huomautukset vierasaineseurannasta täydentävänä tekijänä virallisessa elintarviketurvallisuuden valvontajärjestelmässä

- (18) Saksan esittämä keskeinen huomautus oli, että vierasaineseuranta on virallista elintarviketurvallisuuden valvontajärjestelmää täydentävä tekijä eikä siitä koidu mitään etua meijereille. Tähän liittyen Saksa selitti seuraavaa:
- (19) Vierasaineseurantaa pidetään täydentävänä tekijänä virallisessa elintarviketurvallisuuden valvontajärjestelmässä, joka perustuu unionin ja kansalliseen lainsäädäntöön ja palvelee ennaltaehkäisevää ja terveydenhuoltoon suuntautuvaa kuluttajansuojaa ja riskipohjaista kriisinhallintaa.
- (20) Vierasaineseurantaa ei voida pitää rutiininomaisena valvontana. Vierasaineiden seurantaan liittyvät testit tehtiin näytteiden perusteella sen jälkeen kun maidonkuljetusautot olivat keränneet maidon. Näytteenottoaikataulun laatimisesta vastasivat erityiset valvontaelimet, jotka on virallisesti nimetty tähän tehtävään. Nämä nimetyt elimet määrittivät, mistä ajoneuvoista ja milloin näytteet otetaan ja mikä on valvonnan kesto. Nämä elimet määrittivät myös analysoitavat vierasaineet.
- (21) Määrittäessään valvonta-aikataulua ja analysoitavia vierasaineita nimetyt elimet käyttivät perustana aiempia analyysejä, ennalta kerättyjä tuloksia, olemassa olevia terveyteen ja elintarviketurvallisuuteen liittyviä riskejä, alueellisia erityispiirteitä, ympäristötekijöitä, vaaratilanteita ja muita samankaltaisia perusteita. Valvonta-aikataulu ja vierasaineet voivat vaihdella alueittain ja niitä voidaan muuttaa määräajoin. Valvonnan kohteena eivät olleet kaikki vierasaineet, joiden osalta on olemassa lakisääteisiä raja-arvoja. Toisaalta saatettiin valvoa muita vierasaineita, joihin ei sovelleta lakisääteisiä raja-arvoja mutta joiden katsotaan analyysien perusteella aiheuttavan terveysriskejä. Valvonnassa keskityttiin näin ollen eri prioriteetteihin eri aikoina: joissakin tapauksissa etusijalla olivat radioaktiivisten vierasaineiden valvonta, toisissa taas aflatoksiinien tai dioksiinien valvonta. Valvontaa oli myös mahdollista suorittaa alueellisten prioriteettien perusteella.
- (22) Valvonnan aikana saatuja tietoja käytettiin määrittämään tietyn maitoalueen asemaa siltä osin, miten se on altistunut tietyille vierasaineille, joilla on terveyttä vaarantavia vaikutuksia. Toimivaltaiset viranomaiset käyttivät näitä tietoja edelleen toteuttaakseen ennaltaehkäiseviä terveystoimenpiteitä muiden muassa elintarviketurvallisuuden ja terveyden virallisen valvonnan, lainsäädäntötoimenpiteiden ja tiedonlevityksen muodossa. Tällainen valvonta kuuluu asetuksen (EY) N:o 178/2002 17 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun virallisen valvonnan järjestelmään muine olosuhteiden edellyttämine toimintoineen mukaan lukien tiedottaminen elintarvikkeiden ja rehujen turvallisuudesta ja riskeistä, elintarvike- ja rehuturvallisuuden valvonta ja muut tuotannon, jalostuksen ja jakelun kaikkiin vaiheisiin kuuluvat toiminnot.
- (23) Valvonnasta saatuja tietoja käytettiin erityisesti virallisten valvontasuunnitelmien mukauttamiseen asetuksen (EY) N:o 882/2004 mukaisesti. Asetuksessa (EY) N:o 178/2002 kehoitetaan jäsenvaltioita perustamaan elintarvikkeiden turvallisuutta koskevat toimenpiteet riskinarviointiin, jossa käytetään objektiivisia, läpinäkyviä ja riippumattomia tieteellisiä tietoja. Kehotusta täsmennetään edelleen asetuksessa (EY) N:o 852/2004 ja (EY) N:o 854/2004. Saksan toimivaltaiset elintarviketurvallisuusviranomaiset käyttivät vierasaineseurannasta saatuja tuloksia tällaisen riskinarvioinnin ja toimenpiteiden perustana.
- (24) Asetuksen (EY) N:o 178/2002 17 artiklan 2 kohdan mukaisesti jäsenvaltioilla on velvollisuus ylläpitää virallisen valvonnan järjestelmän lisäksi muuta olosuhteiden edellyttämää toimintaa elintarviketurvallisuuden takaamiseksi. Vaikka näitä toimia ei ole konkreettisesti lueteltu kyseisessä säännöksessä, Saksa väitti, että jäsenvaltioiden elimet, jotka ylläpitävät tällaista virallista valvontaa täydentävää asianmukaista valvontatoimintaa, eivät riko valtioneuvoston sääntöjä. Tällä perusteella Saksa väitti, että vierasaineseurannassa oli kyse valvonnasta, jolla täydennetään elintarviketurvallisuuden virallista valvontaa.
- (25) Samaa lähestymistapaa noudatetaan muissa unionin säädöksissä elintarviketurvallisuuden alalla. Asetuksen (EY) N:o 882/2004 3 artiklan 1 kohdassa säädetään säännöllisen virallisen valvonnan suorittamisesta ja 2 kohdassa

esitetään myös *ad hoc* -pohjaista virallista valvontaa; tämän valvonnan on perustuttava riskeihin. Myös direktiivissä 96/23/EY noudatetaan tätä rakennetta: sen 11 artiklassa säädetään täydentävistä virallisista pistokokeista säännöllisten virallisten tarkastusten lisäksi. Komission suosituksessa dioksiinien, furaanien ja PCB-yhdisteiden vähentämisestä rehuista ja elintarvikkeista vahvistetaan toimintarajat, jotka ovat alemmat kuin asetuksessa (EY) N:o 1881/2006 esitettyt lakisääteiset rajat ja auttavat toimivaltaisia viranomaisia ja toimijoita havaitsemaan tapauksia, joissa on aiheellista yksilöidä saastumislähde ja toteuttaa toimia sen vähentämiseksi tai poistamiseksi.

- (26) Elintarvikkeisiin liittyvän ihmisten terveyden ja kuluttajansuojan korkean tason turvaamiseen tähtäävässä unionin lainsäädännössä (asetuksen (EY) N:o 178/2002 1 artikla) säädetään, että elintarvikkeiden turvallisuuteen liittyvät toimenpiteet on perusteltava riippumattomalla, objektiivisella ja läpinäkyvällä riskinarvioinnilla olemassa olevan tieteellisen tiedon pohjalta. Vierasaineiden seurannan tuloksia käytettiin perustana näiden periaatteiden noudattamiseksi asetuksissa (EY) N:o 852/2004 ja (EY) N:o 854/2004 täsmennetyllä tavalla. Lisäksi dioksiini- ja PCB-valvonnan osalta Saksa viittaa dioksiinien, furaanien ja PCB-yhdisteiden vähentämisestä rehuista ja elintarvikkeista annettuun komission suositukseen.
- (27) Valvonnan tuloksia käytettiin lisäksi pitkän aikavälin suuntausten kartoituksessa, riskitekijöiden ja syiden analysoinnissa ja tieteellisiin ja kriisinehkäisytarkoituksiin tarkoitetun tietokannan ylläpitämisessä. Kerätyt tiedot toimivat hyödyllisenä lähteenä tapaustutkimuksia ja puolueettoman tiedon levittämistä koskeville kauaskantoisille poliittisille ja hallinnollisille päätöksille.
- (28) Näytteet valvontaa varten otettiin pooleista (yksi pooli koostuu maidonkuljetusauton useilta maidontuottajilta keräämästä maidosta, ja maidontuottajien lukumäärä voi vaihdella). Meijereille ei ilmoitettu näytteenotosta ja valvonnasta eikä valvonnan tuloksista. Sen vuoksi testejä ei käytetty eivätkä ne olleet hyödyllisiä tuotteiden markkinoille saattamista tai tuotteiden laadun tai hinnan määrittämistä varten. Vain siinä tapauksessa, että testeistä kävi ilmi vierasaineiden suuri määrä tai lakisääteisten rajojen ylittyminen, valvontaelimet käynnistivät erillisiä tutkimuksia ja ilmoittivat kyseisille meijereille tästä tutkimuksesta.
- (29) Jos nimetty elin havaitsee vierasaineseurannan aikana arvoja, jotka ovat korkeita mutta alle lakisääteisten rajojen, se käynnistää arviointiprosessin yksilöidäkseen saastuntalähteen, kuten rehun, desinfiointikeinot, ympäristövahingon tai muun. Saastunnan aiheuttaneiden yritysten täytyi toteuttaa toimenpiteitä saastuntalähteen poistamiseksi omalla kustannuksellaan. Arviointi on hyödyllinen ennaltaehkäisyn kannalta.
- (30) Jos nimetty elin havaitsee vierasaineseurannan aikana arvoja, jotka ylittävät lakisääteiset rajat, tai sellaisen aineen esiintymisen, joka on lainsäädännössä kielletty, käynnistetään kattava lisävalvonta. Tällöin toimivaltainen viranomainen asettaa maidontoimituskiellon ja määrää lisätestejä. Saastunut maitomäärä hävitetään. Jos lakisääteiset rajat ylittäviä vierasainearvoja havaitaan uudelleen, toimivaltainen viranomainen määrää hallinnollisia tai tapauksen mukaan rikosoikeudellisia seuraamuksia Saksan lainsäädännön mukaisesti. Näin ollen vierasaineseuranta on meijereiden kannalta joko neutraalia (jos ongelmia ei havaita) tai siihen liittyy negatiivisia seurauksia (jos vierasaineiden lakisääteisten rajojen havaitaan ylittyvän). Maidontoimituskielto poistetaan vasta, kun testit osoittavat, että maidossa ei ole enää vierasaineita.
- (31) Saksa toteaa lopuksi, että vierasaineseurannassa ei ole kyse meijeriteollisuudelle kuuluvasta tehtävästä vaan kuluttajien ja etenkin kuluttajien terveyden suojelemiseksi tarkoitusta toimenpiteestä. Kuluttajansuoja on SEUT-sopimuksen ja etenkin sen 4 artiklan 2 kohdan ja 169 artiklan 1 kohdan sekä Euroopan unionin perusoikeuskirjan ⁽¹⁾ ja etenkin sen 38 artiklan mukainen tavoite.
- (32) Vierasaineiden seuranta on myös jäsenvaltioille selvästi kuuluvan velvollisuuden mukainen: niiden on taattava elintarviketurvallisuutta koskevan virallisen valvonnan toteuttaminen, minkä vuoksi valvonnan kustannukset tulevat jäsenvaltioiden kannettaviksi.

⁽¹⁾ EYVL C 364, 18.12.2000, s. 1.

- (33) Saksa toteaa, että meijerit toteuttivat omaa valvontaa todentaakseen, että maito on lakisääteisten vierasainarajojen mukaista. Meijerit kattoivat itse tämän omavalvonnan kustannukset. Omavalvontaa koskeva velvollisuus on seurausta asetuksen (EY) N:o 178/2002 17 artiklan 1 kohdasta. Elintarviketurvallisuutta koskevat meijereiden velvollisuudet haitallisten aineiden osalta täsmennetään muissa säädöksissä, esimerkiksi asetuksessa (EY) N:o 1881/2006, asetuksessa (EY) N:o 396/2005 ja komission asetuksessa (EU) N:o 37/2010 ⁽¹⁾.
- (34) Kansalliseen lainsäädäntöön ei sisälly säännöksiä siitä, että meijereiden on vastattava virallisen valvonnan kustannuksista, eikä niille tarvitse maksaa maksuja. Meijereiden on vastattava kustannuksista, joita syntyy elintarviketurvallisuuslainsäädännön ja vierasaineiden ja jäämien lakisääteisten rajojen noudattamiseen liittyvästä omavalvonnasta, joka eroaa vierasaineseuranta koskevasta viranomaisten harjoittamasta valvonnasta.

3.2 Saksan muut huomautukset

- (35) Saksa totesi, että jäsenvaltioilla on perusteltu oikeus toteuttaa vierasaineseurannan kaltaisia valvontatoimenpiteitä. Tämä seuraa perussopimuksilla (SEUT- ja SEU-sopimuksella) unionin toimielimille ja jäsenvaltioille myönnetyn toimivallan rajaamisesta unionin lainsäädännön täytäntöönpanon osalta. Saksa viittasi SEUT-sopimuksen 290 ja 291 artiklaan, joissa määritellään unionin toimielinten ja jäsenvaltioiden tehtävät. Jäsenvaltiot ovat pääasiallisesti vastuussa unionin lainsäädännön täytäntöönpanon takaamisesta. Niiden vastuulle kuuluvat valvonnan kaltaiset tehtävät. Tässä yhteydessä viitattiin myös yhdistettyihin asioihin 205–215/82 ⁽²⁾, joissa unionin tuomioistuin totesi, että niiden yleisten periaatteiden mukaisesti, joihin unionin institutionaalinen järjestelmä perustuu ja jotka sääntelevät unionin ja jäsenvaltioiden välistä suhdetta, on jäsenvaltioiden tehtävänä varmistaa, että unionin säännökset pannaan täytäntöön niiden alueella.
- (36) Saksa väitti, että se olisi rikkonut SEUT-sopimuksen 291 artiklaa vain, jos se olisi suorittanut vähemmän valvontaa kuin mitä asetuksen (EY) N:o 178/2002 17 artiklan 2 kohdassa säädetään, eikä tässä tapauksessa, jossa se suoritti virallista elintarviketurvallisuusvalvontaa täydentävää valvontaa, joka oli asetuksen (EY) N:o 178/2002 edellä mainitun säännöksen mukaista.
- (37) Vastauksena komission esittämään kysymykseen, joka koski yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja koskevien sääntöjen mahdollista soveltamista, Saksa totesi, että vierasaineseuranta ei ole luonteeltaan sellaista toimintaa, jota tarkoitetaan komission tiedonannossa ⁽³⁾ Euroopan unionin valtiontukisääntöjen soveltamisesta yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvien palvelujen tuottamisesta myönnettävään korvaukseen. Saksa päinvastoin totesi, että vierasaineseuranta on muuta kuin taloudellista toimintaa. Se viittasi asioihin C-364/92, C-343/95 ja C-288/11 P ⁽⁴⁾, joissa katsottiin, että tehtävä, johon liittyy sääntelyviranomaisen harjoittama toiminta julkisen turvallisuuden takaamiseksi, ei ole taloudellista luonteeltaan, koska kyseessä on julkista etua koskeva tehtävä, jonka tarkoituksena on suojella koko väestöä. Se, että tehtävä osoitettiin yksityiselle elimelle, ei myöskään muuta sen julkista luonnetta. Tässä vierasaineiden seurantatehtävässä nimetyt valvontaelimet harjoittivat julkista toimintaa, jolla edistettiin terveydenhuoltojärjestelmän parantamista. Valtiolla on velvollisuus taata terveyden suojelun korkea taso sekä unionin lainsäädännön ⁽⁵⁾ että Saksan liittovaltion perustuslain mukaan, ja valtiolla on tässä suhteessa harkintavalta.
- (38) Vastauksena komission kysymykseen, joka koski sitä, asettaako asetuksen (EY) N:o 178/2002 17 artiklan 2 kohdan säännös jäsenvaltioille selvän ja täsmällisen velvollisuuden asiassa T-351/02 tarkoitettulla tavalla siinä määrin, että toimenpidettä ei voida pitää valtion toimenpiteenä, Saksa totesi, että asiassa T-351/02 kyseessä oli valtion toimenpiteeksi luokittelu, kun taas tässä tapauksessa kyseessä on meijereille koituvan edun esiintyminen.

⁽¹⁾ Komission asetus (EU) N:o 37/2010, annettu 22 päivänä joulukuuta 2009, farmakologisesti vaikuttavista aineista ja niiden eläinperäisissä elintarvikkeissa esiintyvien jäämien enimmäismääriä koskevasta luokituksesta (EUVL L 15, 20.1.2010, s. 1).

⁽²⁾ Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio, annettu 21.9.1983, Deutsche Milchkontor GmbH ja muut v. Saksan liittotasavalta, yhdistetyt asiat 205–215/82 (ECLI:EU:C:1983:233).

⁽³⁾ EUVL C 8, 11.1.2012, s. 4.

⁽⁴⁾ Tuomioistuimen tuomio, annettu 19.1.1994, C-364/92, SAT Fluggesellschaft v. Eurocontrol (ECLI:EU:C:1994:7); tuomioistuimen tuomio, annettu 18.3.1997, C-343/95, Calì & Figli v. Servizi Ecologici Porto di Genova, (ECLI:EU:C:1997:160); tuomioistuimen tuomio, annettu 19.12.2012, C-288/11 P, Mitteldeutsche Flughafen and Flughafen Leipzig-Halle v. komissio (ECLI:EU:C:2012:821).

⁽⁵⁾ Euroopan unionin perusoikeuskirjan 35 artikla ja SEUT-sopimuksen 114 artiklan 3 kohta ja 168 artiklan 1 kohta; Saksan perustuslain (Grundgesetz) 2 §:n 2 momentti.

- (39) Lisäksi Nordrhein-Westfalenin osavaltio väitti, että osatoimenpide NW1 ei ollut valikoiva, koska se kohdistui koko meijeriteollisuuteen kyseisessä osavaltiossa. Nordrhein-Westfalenilla on oikeudellinen itsemääräämisoikeus, jonka perusteella se voi määritellä osatoimenpiteen aineellisen ja alueellisen soveltamisalan. Nordrhein-Westfalenin osavaltio korosti, että toimenpiteen tarkoituksena oli suorittaa yleistä terveydenhuollon valvontaa ja se oli yleisen edun mukainen.

4. ASIANOMAISTEN OSAPUOLTEN HUOMAUTUKSET

- (40) Komissio sai 6 ja 18 päivän helmikuuta 2014 välisenä aikana asianomaisilta osapuolilta yhteensä 10 kirjettä, joissa kommentoitiin osatoimenpiteessä myönnettyä tukea ⁽¹⁾.
- (41) Kirjeessään, jonka komissio kirjasi saapuneeksi 6 päivänä helmikuuta 2014, Milchwirtschaftlicher Verein Allgäu-Schwaben e.V. totesi, että maitotuotteissa olevien jäämien ja vierasaineiden valvontaohjelmia on pidettävä kansallista seurantaohjelmaa täydentävinä ja että ne palvelevat kuluttajansuojaa ja kriisinehkäisyä. Järjestö toi esiin, että näytteitä otettiin eri yrityksistä, jotta saatiin yleiskuva Baijerin eri alueista. Tulokset ilmoitettiin. Näin voitiin laatia ennalta ehkäiseviä strategioita ja toimenpiteitä, jotka lopulta johtaisivat vierasainetasojen alenemiseen. Näistä syistä toimenpiteistä ei koitunut mitään etua valvotuille meijereille.
- (42) Kirjeessään, jonka komissio kirjasi saapuneeksi 10 päivänä helmikuuta 2014, Gewerkschaft Nahrung-Genuss-Gaststätten Region Allgäu totesi, että maitotuotteissa olevien vierasaineiden ja radioaktiivisten aineiden tasojen seuranta on erittäin tärkeä osa kuluttajansuojaa. Meijereiden lisäksi toimenpide oli erittäin arvokas myös kaikille maidon kuluttajille.
- (43) Kirjeessään, jonka komissio kirjasi saapuneeksi 10 päivänä helmikuuta 2014, Landeskontrollverband Nordrhein-Westfalen e.V. totesi, että se oli samaa mieltä kuin Nordrhein-Westfalenin osavaltio (jonka kanta toimitettiin komissiolle osana Saksan huomautuksia 20 päivänä syyskuuta 2013).
- (44) Kirjeessään, jonka komissio kirjasi saapuneeksi 10 päivänä helmikuuta 2014, Landesvereinigung der Milchwirtschaft NRW e.V. totesi, että se oli samaa mieltä kuin Nordrhein-Westfalenin osavaltio (jonka kanta toimitettiin komissiolle osana Saksan huomautuksia 20 päivänä syyskuuta 2013).
- (45) Kirjeessään, jonka komissio kirjasi saapuneeksi 11 päivänä helmikuuta 2014, Landesvereinigung Thüringer Milch e.V. totesi, että se oli samaa mieltä kuin Thüringenin osavaltio (jonka kanta toimitettiin komissiolle osana Saksan huomautuksia 20 päivänä syyskuuta 2013).
- (46) Kirjeessään, jonka komissio kirjasi saapuneeksi 13 päivänä helmikuuta 2014, Genossenschaftsverband Bayern totesi, että maidossa ja maitotuotteissa olevien jäämien ja vierasaineiden seurantaohjelmista ei koitunut kilpailuetua meijereille. Ohjelmalla luotiin ensi kädessä valmiuksia, jotta voidaan reagoida kriisiin, ja suojeltiin kuluttajia epäturvallisilta tuotteilta, joten se palveli yleistä etua. Näytteitä otettiin epäsäännöllisesti, meijerit eivät pitäneet kirjaa eikä niille ilmoitettu tuloksista, paitsi jos lakisääteiset rajat ylittyivät. Meijerit puolestaan toteuttivat omaa kattavampaa ja yksityiskohtaisempaa laadunvarmistusjärjestelmää, jota ei voida verrata vierasaine-seurantaan.
- (47) Kirjeessään, jonka komissio kirjasi saapuneeksi 14 päivänä helmikuuta, Milchwirtschaftliche Arbeitsgemeinschaft Rheinland-Pfalz e.V. totesi, että osatoimenpidettä RP 3 ei voida pitää valtiontukea, koska yrityksille tai tietyille tuotantosektorille ei myönnetty etuutta, joka vääristi tai uhkasi vääristää kilpailua tai vaikutti kaupan jäsenvaltioiden välillä. Järjestö väitti, että maitomaksua ei käytetty kattamaan kustannuksia valvonnasta, jota yritysten oli suoritettava asetuksen (EY) N:o 852/2004, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 853/2004 ⁽²⁾ ja asetuksen (EY) N:o 854/2004 nojalla. Kyseistä valvontaa suoritettiin itse asiassa viranomaisten puolesta näytteenottona eikä se ollut rutiininomaista luonteeltaan. Näin ollen kyseinen valvonta oli

⁽¹⁾ Komissio sai Landesvereinigung der Milchwirtschaft Niedersachsen e.V.:ltä huomautuksia yleisesti kaikista toimenpiteistä, joita rahoitetaan maitomaksulla, eikä pelkästään tässä käsiteltävänä olevista osatoimenpiteistä. Järjestön mukaan kyseessä ei ollut tuki. Kattava kuvaus näistä huomautuksista esitetään 18 päivänä syyskuuta 2015 annetussa komission päätöksessä C(2015) 6295 final, joka koskee Saksan maito- ja rasvalain nojalla maidon laatutarkastuksille myönnettyä valtiontukea SA.35484 (2013/C) (ex SA.35484 (2012/NN)).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 853/2004, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, eläinperäisiä elintarvikkeita koskevista erityisistä hygieniasäännöistä (EUVL L 139, 30.4.2004, s. 55).

osa julkista kriisinehkäisyä ja -hallintaa asetuksen (EY) N:o 178/2002 17 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Tämän vuoksi järjestö päätteli, että valvonnasta maksaminen ei vapauttanut meijereitä niiden omista kustannuksista vaan kyseessä olivat viranomaisille niiden elintarviketurvallisuuteen liittyvästä julkisesta tehtävästä aiheutuvat kustannukset.

- (48) Milchwirtschaftliche Arbeitsgemeinschaft Rheinland-Pfalz e.V. totesi, että jos osatoimenpidettä RP 3 pidetään valtiontukea, sen soveltuvuus vuodesta 2007 eteenpäin on arvioitava maa- ja metsätalouden valtiontukea koskevien yhteisön suuntaviivojen (2007–2013) ⁽¹⁾ IV.J luvun mukaisesti.
- (49) Kirjeessään, jonka komissio kirjasi saapuneeksi 18 päivänä helmikuuta 2014, DHB-Netzwerk Haushalt e.V. totesi, että epäpuhtauksien seurantaohjelmalla, radioaktiivisuuden arviointiohjelmalla ja ravintoaineiden analyyseillä edistettiin merkittävästi kuluttajansuojaa ja kuluttajien tietoisuutta asiasta. Järjestö korosti valvontatulosten neutraaliutta (meijeriteollisuus ei vaikuttanut niihin), maitotuotteissa olevien haitallisten aineiden nopeaa tunnistamista ja mahdollisuutta reagoida nopeasti kriisitilanteissa.
- (50) Kirjeessään, jonka komissio kirjasi saapuneeksi 18 päivänä helmikuuta 2014, Landesvereinigung der Bayerischen Milchwirtschaft e.V. totesi, että maidossa ja maitotuotteissa olevien haitallisten aineiden tunnistamiseksi suoritettava valvonta on tärkeää, jotta kuluttajat voivat luottaa maitotuotteiden turvallisuuteen. Valvonta toimii varhaisen havaitsemisen järjestelmänä, jonka avulla voidaan havaita ja torjua riskejä tai toteuttaa tarvittavia ehkäiseviä toimenpiteitä.

5. TUEN ESIINTYMISEN ARVIOINTI

- (51) Menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä komissio katsoi, että osatoimenpiteillä vaikutti olevan kaikki valtiontuen ominaisuudet. Komissio totesi, että Saksa ei ollut esittänyt elintarviketurvallisuuden virallisen valvonnan ja vierasaineseurannan alalla sovellettavaa lainsäädäntöä, jolla annettaisiin tämä tehtävä valtiolle. Komission mukaan velvollisuus harjoittaa vierasaineseurantaa koskee meijereitä, joten ne saivat etua, jos valvonnan suoritti ja maksoi valtio.
- (52) Virallisen tutkintamenettelyn aikana Saksa ja asianomaiset osapuolet väittivät, että vierasaineseurannasta ei koitunut mitään etua meijereille. Saksa esitti kattavia tietoja osatoimenpiteiden oikeudellisista, hallinnollisista ja tosiasiallisista tekijöistä. Sen vuoksi on tarpeen tarkastella uudelleen kysymystä valtiontuen esiintymisestä ja etenkin meijereille koituvasta edusta.
- (53) SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan mukaan ”jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan”.
- (54) SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa määritellyt edellytykset ovat kumulatiivisia. Siten kaikkien edellä mainittujen edellytysten on täyttyttävä, jotta toimenpide voidaan määritellä SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan mukaiseksi valtiontueksi. Arvioitavaa toimenpidettä ei sen vuoksi voida katsoa valtiontueksi, jos jokin edellytyksistä ei täyty.
- (55) Tuen esiintymistä koskevaa edellytystä tarkastellaan ennen muita SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa määritettyjä edellytyksiä, koska Saksan ja asianomaisten osapuolten keskeinen väite on, että osatoimenpiteestä ei koitunut mitään etua meijereille.
- (56) Saksan ja asianomaisten osapuolten väitteet perustuvat siihen, että on eri valvontatehtäviä, joista säädetään unionin ja kansallisessa elintarviketurvallisuuslainsäädännössä, ja että toimivaltaisten elinten toteuttaman virallisen

⁽¹⁾ EUVL C 319, 27.12.2006, s. 1.

valvonnan ja meijereiden toteuttaman omavalvonnan välillä on jako. Nimettyjen elinten toteuttama ja julkisesti maitomaksusta rahoitettu vierasaineseuranta täydentää Saksan mukaan virallista elintarviketurvallisuusvalvontaa ja voidaan erottaa meijereiden harjoittamasta omavalvonnasta, jonka kustannuksista ne vastaavat. Sen vuoksi meijereille ei koidu mitään etua siitä, että valtio harjoittaa vierasaineseuranta.

- (57) Jotta voidaan todentaa väitteiden pätevyys, on analysoitava seuraavat: 1) mihin vierasaineseuranta voidaan sijoittaa unionin ja kansallisessa elintarviketurvallisuuslainsäädännössä vahvistetussa valvontavastuujärjestelmässä eli suoritetaanko se valtiolle vai yksityisille elintarvikealan toimijoille (meijereille) kuuluvana velvollisuutena ja 2) koituuko vierasaineseurannan toteuttamisesta etua meijereille SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla.

5.1 Valvontavastuu unionin ja kansallisen elintarviketurvallisuuslainsäädännön nojalla

- (58) Menettelyn aloittamista koskevan päätöksen mukaisesti tutkinnan kohteena oleva ajanjakso alkoi 28 päivänä marraskuuta 2001 (ks. päätöksen johdanto-osan 152 kappale). Elintarviketurvallisuuslainsäädännön asiaa koskevien säännösten analyysi kattaa kyseisestä ajanjaksosta alkavan kauden.

5.1.1 Unionin elintarviketurvallisuuslainsäädäntö

5.1.1.1 Vierasaineita elintarvikkeissa, myös maidossa, koskeva unionin lainsäädäntö

- (59) Neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 315/93 ⁽¹⁾ vahvistetaan tietyt peruseriaatteen, jotka koskevat elintarvikkeissa esiintyviä vierasaineita, ja erityisesti seuraavat: 1) elintarviketta, joka sisältää vierasainetta määrän, jota ei voida hyväksyä kansanterveyden kannalta etenkin toksikologisella tasolla, ei saa saattaa markkinoille, ja 2) tietyille vierasaineille on asetettava enimmäistasot kansanterveyden suojelemiseksi.
- (60) Komission asetuksessa (EY) N:o 466/2001 ja asetuksessa (EY) N:o 1881/2006 asetetaan enimmäistasot tietyille vierasaineille elintarvikkeissa ⁽²⁾. Ne kattavat etenkin seuraavat vierasaineet maidossa: aflatoksiinit, lyijy (Pb), dioksiini, polyklooratut dibentsofuraanit ja polyklooratut bifenyyli (PCB:t).
- (61) Edellä 59 ja 60 kappaleessa tarkoitettujen säädösten mukaisesti on kiellettyä saattaa markkinoille tiettyjä elintarvikkeita (mukaan luettuna maitoa), jos elintarvikkeet sisältävät tiettyjä vierasaineita säädöksissä asetettuja enimmäismääriä enemmän. Säädöksissä edellytetään myös, että jäsenvaltiot toteuttavat asianmukaisia seurantatoimia valvoakseen vierasaineiden esiintymistä elintarvikkeissa.
- (62) Lisäksi komission suosituksessa dioksiinien, furaanien ja PCB-yhdisteiden vähentämisestä rehuista ja elintarvikkeista ⁽³⁾ suositellaan toimintarajoja ja tavoitetasoja elintarvikkeille, myös maidolle. Tarkoituksena on kannustaa aktiiviseen lähestymistapaan dioksiinien ja dioksiinien kaltaisten PCB:iden esiintymisen vähentämiseksi elintarvikkeissa. Toimintarajojen avulla toimivaltaiset viranomaiset ja toimijat voivat yksilöidä tapaukset, joissa on syytä tunnistaa saastumisen lähde ja toteuttaa toimia sen vähentämiseksi tai poistamiseksi. Lisäksi komissio suosittelee, että jäsenvaltiot seuraavat satunnaisperiaatteella dioksiinien, dioksiinien kaltaisten PCB-yhdisteiden ja mahdollisuuksien mukaan muiden kuin dioksiinien kaltaisten PCB-yhdisteiden esiintymistä elintarvikkeissa, myös maidossa, suhteessa tuottamiensa, käyttämiensä ja kuluttamiensa elintarvikkeiden, myös maidon, määriin. Tapauksissa, joissa asetuksen (EY) N:o 466/2001 säännöksiä ei noudateta ja jos dioksiinien ja/tai dioksiinien kaltaisten PCB:iden määrät ylittävät toimintarajat, komissio suosittelee, että jäsenvaltiot yhteistyössä toimijoiden kanssa käynnistävät tutkimuksia tunnistaa saastumislähteen ja toteuttavat toimenpiteitä sen vähentämiseksi tai poistamiseksi.
- (63) Voidaan päätellä, että elintarvikkeissa, myös maidossa, oleviin vierasaineisiin liittyvä unionin lainsäädäntö sisältää 1) lakisäateiset rajat tietyille vierasaineille elintarvikkeissa, myös maidossa; ne kohdistuvat suoraan elintarvikealan toimijoihin, jotka eivät saa saattaa markkinoille elintarvikkeita, myöskään maitoa, jotka eivät ole näiden rajojen

⁽¹⁾ Neuvoston asetus (ETY) N:o 315/93, annettu 8 päivänä helmikuuta 1993, elintarvikkeissa olevia vieraita aineita koskevista yhteisön menettelyistä (EYVL L 37, 13.2.1993, s. 1).

⁽²⁾ Komission asetus (EY) N:o 466/2001, annettu 8 päivänä maaliskuuta 2001, tietyjen elintarvikkeissa olevien vieraiden aineiden enimmäismäärien vahvistamisesta (EYVL L 77, 16.3.2001, s. 1).

⁽³⁾ EYVL L 67, 9.3.2002, s. 69.

mukaisia, ja 2) jäsenvaltioiden velvollisuuden seurata, että näitä lakisääteisiä rajoja noudatetaan. Lisäksi unionin tason suosituksen (komission suositus) mukaan jäsenvaltioiden olisi seurattava dioksiinin ja samankaltaisten vierasaineiden toimintarajoja ja toteutettava ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä.

5.1.1.2 Jäämiä eläinperäisissä elintarvikkeissa, myös maidossa, koskeva unionin lainsäädäntö

- (64) Direktiivissä 96/23/EY edellytetään, että jäsenvaltiot toteuttavat toimenpiteitä seuratakseen direktiivin liitteessä I lueteltuja ainesosia ja jäämryhmiä. Maidon tapauksessa seurattaviin ainesosiin ja jäämiin kuuluvat tietyt yhdisteet, mikrobilääkeaineet, matolääkkeet, tulehduskipulääkkeet, organokloorit, orgaaninen fosfori, kemialliset alkuaineet ja mykotoksiinit.
- (65) Direktiivissä 96/23/EY veloitetaan jäsenvaltiot seuraamaan tiettyjä eläintuotteita, myös maitoa, jäämien ja ainesosien esiintymisen havaitsemiseksi. Tästä syystä jäsenvaltiot toimittavat komissiolle seurantasuunnitelmat hyväksyttäviksi. Jäsenvaltiot voivat lisäksi tehdä virallisia pistokokeita ilmoittamatta niistä etukäteen koko eläinperäisten raaka-aineiden tuotantoketjussa, mukaan luettuna maito.
- (66) Direktiivissä 96/23/EY säädetään myös toimijoiden omavalvonnasta ja vastuullisuudesta. Eläinperäisten primaari-tuotteiden (kuten maidon) ensimmäisen jalostusasteen laitosten omistajien tai niiden toiminnasta vastaavien on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet, etenkin tekemällä omia tarkastuksia, varmistaakseen, että laitokseen tuodut tuotteet eivät sisällä sallittuja tasoja ylittäviä jäämätasoja tai kiellettyjä ainesosia.
- (67) Voidaan päätellä, että eläinperäisissä tuotteissa, myös maidossa, oleviin jäämiin liittyvä unionin lainsäädäntö sisältää 1) luettelon maidossa olevista haitallisista aineista ja jäämistä, joita on seurattava; 2) jäsenvaltioiden velvollisuuden seurata aineiden ja jäämien esiintymistä maidossa ja tehdä siihen liittyviä lisätestejä; 3) maidon tuotantoon ja jalostukseen osallistuvien talouden toimijoiden velvollisuuden suorittaa omavalvontaa.

5.1.1.3 Elintarviketurvallisuuteen liittyvää valvontaa koskeva horisontaalinen unionin lainsäädäntö

- (68) Asetuksessa (EY) N:o 178/2002 säädetään elintarviketurvallisuutta koskevista yleisistä periaatteista ja vastuualoista. Asetuksen (EY) N:o 178/2002 17 artiklassa säädetään velvollisuuksista seuraavaa:
- ”1. Kaikissa tuotannon, jalostuksen ja jakelun vaiheissa toimivien elintarvike- ja rehualan toimijoiden on vastuullaan olevissa toiminnoissa huolehdittava siitä, että elintarvikkeet tai rehut täyttävät niiden toiminnan kannalta asiaankuuluvat elintarvikelainsäädännön vaatimukset ja varmistettava, että kyseiset vaatimukset täyttyvät.
2. Jäsenvaltioiden on pantava elintarvikelainsäädäntö täytäntöön sekä seurattava ja valvottava, että kaikissa tuotannon, jalostuksen ja jakelun vaiheissa toimivat elintarvike- ja rehualan toimijat noudattavat elintarvikelainsäädännön vaatimuksia. Tämän vuoksi niiden on ylläpidettävä virallisen valvonnan järjestelmää muine olosuhteiden edellyttämine toimintoineen mukaan lukien tiedottaminen elintarvikkeiden ja rehujen turvallisuudesta ja riskeistä, elintarvike- ja rehuturvallisuuden valvonta ja muut tuotannon, jalostuksen ja jakelun kaikkiin vaiheisiin kuuluvat toiminnot. Jäsenvaltioiden on myös annettava elintarvike- ja rehulainsäädännön rikkomuksiin sovellettavia toimenpiteitä ja seuraamuksia koskevat säännöt. Säädettyjen toimenpiteiden ja seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.”
- (69) Asetuksen (EY) N:o 178/2002 2 artiklan mukaisesti elintarvikkeiden määritelmä sisältää maidon jalostettuna, osittain jalostettuna tai jalostamattomana, kun se on tarkoitettu tai sen voidaan kohtuudella olettaa tulevan ihmisten nautittavaksi.
- (70) Asetuksen (EY) N:o 178/2002 17 artiklassa kuvatut velvollisuudet koskevat sekä elintarvikealan toimijoita että kansallisia toimivaltaisia viranomaisia. Asetuksen (EY) N:o 178/2002 17 artiklassa erotetaan selvästi toisistaan elintarvikealan toimijat (esimerkiksi meijerit), jotka ovat vastuussa omavalvonnasta laitostensa sisällä elintarvikelainsäädännön vaatimusten noudattamiseksi (tähän sisältyy velvollisuus noudattaa vierasaineiden ja jäämien lakisääteisiä rajoja), ja jäsenvaltioiden viranomaiset, jotka ovat vastuussa sen seuraamisesta ja todentamisesta, että elintarvikelainsäädännön vaatimuksia noudatetaan. Jäsenvaltioiden viranomaisten toiminnalla on kaksi tavoitetta: niiden on suoritettava virallista valvontaa ja toteutettava asianmukaisia lisätoimia, kuten elintarviketurvallisuuden seuranta ja muut seurantatoimet, jotka kattavat kaikki tuotannon, jalostuksen ja jakelun vaiheet.

- (71) Asetuksessa (EY) N:o 882/2004 annetaan myös lisäsääntöjä jäsenvaltioiden virallisesta valvonnasta eläinperäisten elintarvikkeiden, myös maidon, osalta. Siinä säädetään, että jäsenvaltioiden on laadittava kansalliset viralliset valvontasuunnitelmat ja päivitettävä niitä säännöllisesti tilanteen kehittymisen mukaan. Asetuksen (EY) N:o 882/2004 42 artiklan 3 kohdan mukaan valvontasuunnitelmia voidaan mukauttaa ja muuttaa eri tekijöiden, kuten uusien tautien, muiden terveysriskien tai tieteellisten tulosten, perusteella tai huomioon ottamiseksi.
- (72) Voidaan päätellä, että elintarvikkeiden (myös maidon) turvallisuutta koskevaan valvontaan liittyvissä unionin säännöksissä säädetään kahdesta eri vastuutasosta, joiden on esiinnyttävä rinnakkain: elintarvikealan toimijoiden (meijereiden) vastuulla on noudattaa elintarviketurvallisuuteen liittyviä vaatimuksia ja jäsenvaltioiden valvontavastuuseen kuuluu sen todentaminen, että elintarvikealan toimijat noudattavat elintarvikelainsäädännön asiaankuuluvia vaatimuksia. Jäsenvaltiot ovat lisäksi vastuussa elintarviketurvallisuuteen liittyvän virallisen valvonnan suorittamisesta sekä asianmukaisista täydentävistä seurantatoimista, mukaan luettuna terveysriskien seuranta, joilla voidaan helpottaa valvonnan mukauttamista tilanteen kehittymisen mukaan.

5.1.2 Kansallinen elintarviketurvallisuuslainsäädäntö

- (73) Ennen asetuksen (EY) N:o 178/2002 voimaantuloa Saksan elintarvikelaki (Lebensmittel- und Bedarfsgegenständegesetz, 8 §) sisälsi kiellon tuottaa ja asettaa markkinoille elintarvikkeita, jotka ovat vaarallisia ihmisten terveydelle. Kielto oli suunnattu kaikille elintarvikkeiden, myös maidon, tuottajille. Virallista valvontaa säänneltiin elintarvikelain 40 §:llä. Säännöksen mukaan toimivaltaisten viranomaisten oli suoritettava tarvittava testaus ja näytteenotto.
- (74) Asetuksen (EY) N:o 178/2002 voimaantulon jälkeen unionin lainsäädännössä säädetään elintarvikkeiden tuottajiin suoraan sovellettavasta velvollisuudesta tuottaa ja saattaa markkinoille turvallisia elintarvikkeita ja jäsenvaltioihin suoraan sovellettavasta velvollisuudesta suorittaa virallista valvontaa. Saksan elintarvike- ja rehur turvallisuuslaissa selkeytetään näitä velvollisuuksia, esimerkiksi säännöillä, jotka koskevat toimivallan jakamista liittovaltion ja alueellisen tason välillä sekä virallisten valvontasuunnitelmien laatimista ja toteuttamista. Elintarvikealan toimijoiden (myös meijereiden) on vastattava oma valvonnasta niille koituvista kustannuksista. Virallisesta valvonnasta, myös vierasaineseurannasta, koituvista kustannuksista vastaa valtio.
- (75) Vierasaineiden seuranta pidetään elintarviketurvallisuutta koskevaa virallista valvontaa täydentävänä. Vierasaineiden seuranta on Saksan elintarvike- ja rehur turvallisuuslain 50 ja 51 §:ssä säädetty seurantatoimi. Elintarviketurvallisuutta koskevan virallisen valvonnan ja vierasaineseurannan täsmällinen suhde kuvataan Saksan huomautuksissa (ks. 18–34 kappale). Sen ominaispiirteet voidaan esittää tiivistettynä seuraavasti:
- (76) Vierasaineiden seuranta on luonteeltaan ennaltaehkäisevää. Seurannan päätarkoituksena ei ole tutkia, noudatetaanko lakisääteisiä rajoja (koska tämä kuuluu elintarviketurvallisuuden viralliseen valvontaan), vaan tutkia vierasaineiden esiintymisen kehittymistä lakisääteisten rajojen puitteissa ja löytää normaalia korkeampia arvoja, jotka voivat toimia varhaisvaroituksena tai merkinä mahdollisista riskeistä.
- (77) Vierasaineiden seurannan parametrejä (tarkastettavat vierasaineet, aikataulu, alue) ehdottavat erityiselimet, jotka osavaltioiden toimivaltaiset elintarviketurvallisuusviranomaiset ovat nimenneet. Parametrit päätetään riskinarvioinnin perusteella tapauskohtaisesti. Osavaltioiden toimivaltaiset elintarviketurvallisuusviranomaiset hyväksyvät nämä parametrit. Vierasaineiden seurannan suorittavat osavaltioiden toimivaltaisten elintarviketurvallisuusviranomaisten nimeämät elimet. Osavaltiot ohjaavat elimiä, jotka on nimetty suorittamaan vierasaineseuranta.
- (78) Vierasaineiden seurannalla täydennetään virallista elintarviketurvallisuusvalvontaa seuraavasti: vierasaineseurannan tuloksia käytetään virallisten valvontasuunnitelmien mukauttamiseen ja muuttamiseen tarpeen mukaan ja ehkäisevien lisätoimenpiteiden toteuttamiseen, esimerkiksi sellaisten, joilla kyetään havaitsemaan terveysriskejä varhaisessa vaiheessa, terveys- ja ympäristöriskejä koskevan tiedon levittämiseen kansalaisille, tietokantojen laatimiseen, käytettävissä olevan tiedon analysoimiseen ja lainsäädäntöä muuttavien ehdotusten tekemiseen.

(79) Sen vuoksi voidaan päätellä, että

- 1) kansallinen elintarviketurvallisuuslaki on unionin elintarviketurvallisuutta koskevan lainsäädännön mukainen, ja siinä on käytössä kaksi vastuutasoa: yksi meijereiden tasolla ja toinen jäsenvaltion tasolla;
- 2) vierasaineseuranta suoritetaan osana jäsenvaltioiden virallista valvontatehtävää ja täsmällisemmin ”muine olosuhteiden edellyttämine toimintoineen” asetuksen (EY) N:o 178/2002 17 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Vierasaineiden seuranta on lisäksi suoraan yhteydessä asetuksesta (EY) N:o 466/2001 ja asetuksesta (EY) N:o 1881/2006, dioksiinien, furaanien ja PCB-yhdisteiden vähentämisestä rehuista ja elintarvikkeista koskevasta suosituksesta sekä direktiivistä 96/23/EY johtuviin jäsenvaltioiden velvollisuuksiin, jotka koskevat maidossa olevien vierasaineiden seuranta ja lisätarkastuksia;
- 3) vierasaineseuranta on suoraan yhteydessä jäsenvaltion suorittamaan viralliseen elintarviketurvallisuusvalvontaan, koska seurannasta saadaan tietoa, jolla täydennetään valvontaa;
- 4) vierasaineseuranta perustuu riskinarviointiin, jonka tekee viranomaisten nimeämä elin, se suoritetaan hyväksyttyä aikataulua noudattaen, jossa määritellään aikataulu ja tarkastettavat alueet ja aineet ja jota päivitetään riskinarvioinnin mukaisesti. Sen vuoksi voidaan päätellä, että vierasaineseuranta ei ole rutiininomaista luonteeltaan;
- 5) vierasaineseuranta tapahtuu satunnaisilla testeillä ja näytteet otetaan maidonkeruuautojen tasolla; sekä näytteet että tulokset ovat nimettömiä;
- 6) testien tuloksia käytetään riskien varhaiseen havaitsemiseen ja ennaltaehkäiseviin toimenpiteisiin;
- 7) vierasaineseuranta ei vapauta meijereitä niiden velvollisuudesta suorittaa omavalvontaa maidossa olevien vierasaineiden ja jäämien tasojen lakisääteisten rajojen noudattamiseksi.

5.2 Meijereille koituva etu

- (80) Edellä vierasaineseurannan luonteesta esitettyjen päätelmien perusteella on analysoitava, koituuiko käytännöstä etua meijereille.
- (81) Kaikentyyppisistä toimenpiteistä, jotka alentavat yrityksen vastattaviksi tavallisesti kuuluvia kustannuksia ja jotka – olematta varsinaisesti tukia – ovat tuen luonteisia ja joilla on sama vaikutus, koituu etua yritykselle ⁽¹⁾. Sen vuoksi on tarpeen tarkastella, vapauttaako valtion rahoittama vierasaineseuranta meijerit kustannuksista, jotka tavallisesti kuuluisivat niiden vastattaviksi.
- (82) Yrityksen vastattavaksi tavallisesti kuuluvia kustannuksia koskeva käsite kattaa kustannukset, joiden katsotaan kuuluvan olennaisena osana yrityksen harjoittamaan taloudelliseen toimintaan, sekä lisäkustannukset, joista yrityksen on vastattava taloudelliseen toimintaan sovellettavalla lailla määrättyjen velvollisuuksien nojalla ⁽²⁾.
- (83) Maitosektorilla meijereiden toimintaan olennaisena osana kuuluvia kustannuksia, mukaan luettuna lailla määrättyt lisäkustannukset, ovat esimerkiksi
- maidon laadun vahvistamiseen liittyvät kustannukset, jotka ovat taloudellisen toiminnan kannalta olennaisia, koska ne ovat välttämättömiä maidon hinnan määrittämiseksi ⁽³⁾;
 - kustannukset, jotka aiheutuvat elintarviketurvallisuuteen liittyvästä meijereiden omavalvonnasta, jolla noudatetaan velvollisuutta tuottaa ja saattaa markkinoille vain maitoa, joka on turvallista ihmisravinnoksi. Tästä valvonnasta vastaavat ja maksavat meijerit (ks. 33 ja 34 kappale).

⁽¹⁾ Ks. tuomio asiassa T-538/11 Belgian kuningaskunta v. Euroopan komissio, 71 kohta (ECLI:EU:T:2015:188), ja siinä siteerattu oikeuskäytäntö.

⁽²⁾ Ks. tuomiot asioissa T-538/11 Belgian kuningaskunta v. Euroopan komissio, 76 kohta (ECLI:EU:T:2015:188); C-172/03 Heiser, 38 kohta (ECLI:EU:C:2005:130); C-126/01 GEMO, 31 ja 32 kohta (ECLI:EU:C:2003:622); C-251/97 Ranska v. komissio, 40 kohta (ECLI:EU:C:1999:480); 173/73 Italia v. komissio, 15–18 kohta (ECLI:EU:C:1974:71).

⁽³⁾ Ks. Saksan maito- ja rasvalain nojalla maidon laatutarkastuksille myönnetystä valtiontuesta SA.35484 (2013/C) (ex SA.35484 (2012/NN)) 18 päivänä syyskuuta 2015 annettu komission päätös C(2015) 6295 final, johdanto-osan 136–140 kappale.

- (84) Sitä vastoin vierasaineseurantaan liittyvät kustannukset eivät ole maidon tuotantoon, jalostukseen ja markkinoille saattamiseen olennaisesti kuuluvia kustannuksia tai lisäkustannuksia, joista yritysten on vastattava niille lakisääteisesti kuuluvien velvollisuuksien nojalla.
- (85) Vierasaineiden seuranta ei liity yksittäisiin mejereihin vaan sitä tehdään sattumanvaraisesti maidonkeruun tasolla, ja se tapahtuu näin ollen nimettömästi (ks. 20 ja 28 kappale). Se ei myöskään kata tuotetun, kuljetetun ja markkinoille saatetun maidon koko määrää vaan vain osan siitä, ja valvonnan tiheys ja sijainti päätetään riskinarvioinnin perusteella; näin ollen se ei ole rutiininomaista luonteeltaan (ks. 20 ja 21 kappale).
- (86) Vierasaineiden seurannalla ei pyritä vahvistamaan, noudatetaanko eri haitallisten aineiden esiintymiselle asetettuja lakisääteisiä rajoja. Tätä varten meijerit suorittavat omavalvontaa (ks. 83 kappaleen toinen luetelmakohta), ja vierasaineseurannalla pyritään havaitsemaan varhaisessa vaiheessa riskit analysoimalla arvoja, jotka ovat lakisääteisissä rajoissa mutta korkeammat kuin tavalliset arvot tietyllä alueella (ks. 26, 27 ja 29 kappale).
- (87) Meijerit eivät voi käyttää vierasaineseurantaa ja sen tuloksia maitonsa laadun määrittämiseksi. Vierasaineiden seuranta ei myöskään ole välttämätön edellytys kerätyn maidon jalostamiseksi ja maitotuotteiden markkinoille saattamiseksi. Vain jos vierasaineseurannan puitteissa havaitaan, että lakisääteiset arvot ylittyvät, toimivaltaiset elintarviketurvallisuusviranomaiset toteuttavat erillisen menettelyn mukaisesti toimenpiteitä, joilla on negatiivinen vaikutus mejeriin (ks. 30 kappale).
- (88) Vierasaineiden seurannan kustannukset eivät ole lisäkustannuksia, joista yritysten on vastattava niille lakisääteisesti kuuluvien, maidon tuotantoon sovellettavien velvollisuuksien nojalla (ks. 32–34 kappale). Meijereitä koskee velvollisuus, jonka mukaan niiden on suoritettava elintarviketurvallisuuteen liittyvää omavalvontaa yrityksessä noudattaakseen velvollisuutta tuottaa ja saattaa markkinoille maitoa ja maitotuotteita, jotka ovat turvallisia ihmisravinnoksi, mukaan luettuna vierasaineita ja jäämiä koskevien lakisääteisten rajojen noudattaminen (ks. 83 kappaleen toinen luetelmakohta). Vierasaineiden seuranta ei vapauta meijereitä lakisääteisten velvollisuuksien noudattamiseksi suoritettavasta omavalvonnasta (ks. 34 kappale).
- (89) Vierasaineiden seurantaa voidaan pitää tehtävänä, joka liittyy viralliseen elintarviketurvallisuusvalvontaan, josta vastaavat viranomaiset ja jonka rahoittaa valtio (ks. 32, 63, 67 ja 72 kappale ja 79 kappaleen 2 kohta) niin, että meijerit eivät vapaudu niille unionin ja kansallisessa lainsäädännössä asetetusta velvollisuudesta harjoittaa elintarviketurvallisuutta koskevaa omavalvontaa.
- (90) Hiljattaisessa oikeuskäytännössä (unionin yleisen tuomioistuimen tuomio asiassa T-538/11, Belgian kuningaskunta v. Euroopan komissio⁽¹⁾) on vahvistettu, että yrityksen vastattavaksi tavallisesti kuuluvien kustannusten käsitteeseen sisältyvät sellaiset lisäkustannukset, joista yritysten on vastattava tiettyyn taloudelliseen toimintaan sovellettavaan lakiin, asetukseen tai sopimukseen perustuvien velvoitteiden vuoksi (tuomion 76 kohta). Kyseissä asiassa BSE-seulontatesteistä tehtiin kyseisille yrityksille nimenomaisesti lakisääteisesti pakollisia.
- (91) Tässä vierasaineseurantaa koskevassa tapauksessa sitä vastoin mejereille ei ole asetettu valvontaa koskevaa velvoitetta taloudelliseen toimintaan sovellettavan lain, asetuksen tai sopimuksen nojalla. Taloudelliseen toimintaan sovellettavien lakien, asetusten tai sopimusten nojalla mejereitä velvoittavat valvontatoimet on kuvattu 63 kappaleen 1 kohdassa, 67 kappaleen 3 kohdassa ja 83 kappaleen toisessa luetelmakohdassa. Valvonta on välttämätöntä mejereiden kannalta, jotta ne voivat todistaa noudattavansa vierasaineiden esiintymistä koskevia lainsäädännössä määrättyjä rajoja.
- (92) Vierasaineiden seurannalla ei kuitenkaan voida todistaa näiden lakisääteisten rajojen noudattamista. Vierasaineiden seurannan tavoitteena on havaita vierasaineiden esiintyminen lakisääteiset rajat alittavina arvoina ennaltaehkäiseviin tarkoituksiin, kuten edellä on selitetty, ja valvontaa suoritetaan sattumanvaraisesti ja epäsäännöllisesti (ks. 76 kappale). Vierasaineiden seuranta ei ole osa valvontaa, joka on välttämätöntä mejereiden kannalta, jotta ne voivat todistaa noudattavansa vierasaineiden esiintymistä koskevia lainsäädännössä määrättyjä rajoja. Sen vuoksi asiassa T-538/11 tehdyt päätelmät asianomaisille yrityksille pakollisten BSE-testien vuoksi koituneesta edusta eivät sovellu tähän vierasaineseurantaa koskevaan tapaukseen.
- (93) Vierasaineiden seurannasta aiheutuvat kustannukset eivät näin ollen ole mejereiden taloudelliseen toimintaan olennaisesti kuuluvia kustannuksia tai lisäkustannuksia, joista yritysten on vastattava taloudelliseen toimintaansa sovellettavaan lakiin perustuvien velvoitteiden vuoksi.

⁽¹⁾ ECLI:EU:T:2015:188.

- (94) Tästä syystä vierasaineseuranta ei vapauta meijereitä maksuista, jotka tavallisesti kuuluisivat niiden vastattaviksi, eikä alenna yrityksen vastattaviksi tavallisesti kuuluvia kustannuksia. Näin ollen vierasaineseurannasta ei koidu niille mitään etua.
- (95) Koska yksi SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan edellytyksistä eli edun esiintyminen ei täyty, komissio pääättelee näin ollen, että vierasaineseurannassa ei ole kyse SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettusta valtiontuesta,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Saksan maito- ja rasvalain nojalla toteutetut yleistä terveystarkkailua koskevat vierasaineseurantatoimet, joihin viitataan menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä osatoimenpiteinä BW 9, BY 5, HE 8, NI 2, NW 1, RP 3, SL 4 ja TH 8, eivät ole SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tukea.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu Saksan liittotasavallalle.

Tehty Brysselissä 4 päivänä huhtikuuta 2016.

Komission puolesta

Phil HOGAN

Komission jäsen
